

SOUSTAVA POHYBOVÁ – svaly

Svalstvo – souhrn všech ..... lidského těla, asi 6..... kosterních svalů

Společný znak je schopnost..... se.

Činnost pouze v závislosti na **činnosti ner.....** – přerušení nervu způsobí neschopnost pohybu.

Svaly zabezpečují i p..... těla a jsou hlavním zdrojem t.....

Pohybová soustava zahrnuje **svaly př..... pr.....(kosterní).**

Jednotkou stavby kosterního svalu je **svalové v.....** → spojené ve **sn.....** → **sno.....** → **svalová b.....** → **vazivové š.....** – těmi upnuté na kost, povrch svalu kryje jemná blána – **po.....**

Podstata svalové činnosti:

Přeměna chemické energie na mechanickou, zdrojem energie je **živočišný škrob – gly.....n** a živiny přiváděné k.....í.

Svaly mohou mít název podle:

- Jejich hlavního pohybu – nat....., oh....., zd.....
- Tvaru nebo velikosti – kr....., dl....., kr.....
- Obrysu – čtyř.....
- Počtu ukončení hlav – dvoj....., tro....., čtyř.....
- Tělní krajiny – pr....., h....., b.....

Svalstvo rozdělujeme na:

- Svaly hlavy a krku** – žv..... svaly, m..... s.- mění výraz obličje při duševních stavech, zdvihač hlavy
- Svaly trupu** – velký a malý p..... s., p..... s., mezi..... svaly, břišní s., **brá.....** – odděluje dutinu hrudní a břišní, trapézový sval, široký zádový sval
- Svaly končetin** – del....., dvoj..... pažní, troj..... pažní, hý..... svaly, čtyř..... stehenní, troj..... lýtkový

Zajímavosti:

Nejdelší sval v těle – krej..... (50 cm), Nejmenší sval – tř..... (0,5 cm), nejtěžší sval – čtyř..... stehenní, Achillova šlacha – nejdůležitější úpon, na kost p.....

Věkové zvláštnosti:

Svaly dětí jsou bledší – víc vo..... a méně bílk..... a anorganických látek, svalová síla a pružnost přibývá do 25 let.

Vady a onemocnění pohybové soustavy:

- Svalová ochablost (atrofie) – úbytek svalové hmoty, zmenšování velikosti svalů
- Obrna – při poškození mozku, míchy nebo nervů – v důsledku nemoci nebo úrazu
- Plegie – úplné ochrnutí
- Paréza – částečné ochrnutí
- Podvýživa
- Otylost